

عنوان مقاله:

مقایسه بانک بذر خاک و پوشش گیاهی در مراتع نیمه استپی استان زنجان، مطالعه موردی: منطقه حفاظت شده انگوران، ایستگاه قره بوق

محل انتشار:

نشریه طبیعت ایران، دوره 5، شماره 5 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 12

نویسندگان:

بهنام حمزه - دانشیار پژوهش، موسسه تحقیقات جنگل ها و مراتع کشور، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، تهران

پروانه عشوری - استادیار پژوهش، موسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، تهران، ایران

عادل جلیلی - استاد، موسسه تحقیقات جنگل ها و مراتع کشور، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، تهران، ایران

رفعت حبیبی - پژوهشگر، موسسه تحقیقات جنگل ها و مراتع کشور، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، تهران، ایران

سیداحمد موسوی - مربی پژوهش مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان زنجان، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، زنجان، ایران

خلاصه مقاله:

ویژگی‌های بانک بذر خاک در دو عمق ۵-۰ و ۱۰-۵ سانتی‌متری در ایستگاه قره‌بوق زنجان مورد مطالعه قرار گرفت. از ۳۰ سینی حاوی نمونه‌های دو عمق خاک در گل‌خانه، ۳۱۲ بذر متعلق به ۱۵ گونه جوانه زدند که در یک مترمربع، میزان کل جوانه زنی شامل ۲۲۸ نورست بود. شکل زیستی تروفیت بیشترین درصد جوانه‌زنی و تعداد گونه را در دو عمق خاک داشته است. بیشترین تعداد جوانه‌زنی کل گونه‌ها مربوط به عمق ۵-۰ سانتی‌متری بوده است. در میان گونه‌های سبز شده، بیشترین فراوانی متعلق به *Draba nuda* در عمق ۵-۰ سانتی-متری خاک است. شاخص تشابه سورنسون گونه‌های جوانه‌زده از کل بانک بذر خاک با گونه‌های گیاهی روی زمین ۱۸٪ محاسبه گردید. همچنین میزان درصد تشابه هر عمق با گونه‌های گیاهی روی زمین نیز ۱۸٪ و میزان درصد تشابه بین دو عمق خاک ۷۵٪ محاسبه شد. نتایج نشان داد که میانگین عدم شباهت میزان تراکم بین دو گروه بانک بذر خاک قره‌بوق زنجان ۶۹٪ می‌باشد. آنالیز سیمپل نشان داد که ۷۶/۶۹٪ میانگین عدم شباهت تراکم نورست‌ها در دو عمق خاک، به‌ترتیب، متعلق به گونه‌های *Draba nuda*، *Astargalus sp*، گیاه دولپه‌ای، *Poa bulbosa* و *Eremopoa persica* بوده است. مقایسه پوشش گیاهی روی زمین با موجودی بانک بذر خاک نشان داد که در ایستگاه قره‌بوق زنجان، در صورت هرگونه آسیب طبیعی یا غیر طبیعی، بانک بذر این منطقه قابلیت احیاء سریع و کوتاه مدت پوشش گیاهی روی زمین را ندارد اما در بلندمدت با توجه به حضور گونه‌هایی در عمق پایدار بانک بذر، مسیر حرکت توالی می‌تواند آغاز شود.

کلمات کلیدی:

غناي گونه ای، تشابه، توالی، ایران

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1890564>

